

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENT

Arbeidstilsynet
Statens Hus
7468 TRONDHEIM

Deres ref

Vår ref
18/3015

Dato
07.01.2020

Tildelingsbrev 2020 - Arbeidstilsynet

1. INNLEDNING

Arbeids- og sosialdepartementet viser til Prop. 1 S (2019-2020) og Innst. 15 S (2019-2020). Arbeids- og sosialdepartementet gir i tildelingsbrevet de økonomiske rammene for Arbeidstilsynet og angir prioriteringer, mål og rapporteringskrav for 2020.

Tildelingsbrevet er sammen med instruks om virksomhets- og økonomistyring, styrende for Arbeidstilsynets årlige virksomhet og angir hvilke områder som har høyest prioritet i 2020. Det følger av dette at det i tillegg er oppgaver som skal utføres av tilsynet i 2020, som ikke er eksplisitt omtalt. Erfaring tilsier at det også kan tilkomme saker som det ikke er tatt høyde for ved årets begynnelse, som kan få stor oppmerksomhet og kreve betydelig innsats. Arbeidstilsynets organisasjon må derfor ha fleksibilitet til å påta seg nye oppgaver som gis av departementet på kort varsel.

Dersom Arbeidstilsynet vurderer at det er uklarheter i de forutsetninger og krav som formidles i tildelingsbrevet, har etaten et selvstendig ansvar for å ta saken opp med departementet.

Postadresse
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo
postmottak@asd.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 64
Org. nr. 983 887 457

Telefon
22 24 90 90

Arbeidsmiljø- og
sikkerhetsavdelingen

Saksbehandler
Ewa Koziel
22248662

Innholdsfortegnelse

1. INNLEDNING.....	1
2. LANGSIKTIGE MÅL OG STRATEGIER.....	3
3. MÅL OG PRIORITERINGER FOR 2020	4
3.1 Virksomhetene skal arbeide bedre med forebyggende arbeidsmiljø, -helse og sikkerhet	4
3.2 Virksomhetene skal arbeide bedre for å oppnå seriøse og anstendige arbeidsvilkår	5
3.3 Arbeidslivskriminalitet skal avdekkes og bekjempes	6
3.4 Andre prioriterte oppgaver.....	8
3.5 Styringsinformasjon for målene angitt under 3.1- 3.3	9
4. BEVILGNING OG TILDELT BELØP	11
4.1 Budsjetttrammer.....	11
4.2 Bevilgningsmessige forutsetninger.....	11
5. ADMINISTRATIVE FØRINGER	12
5.1 Fellesføring	12
6. RAPPORTERING	13
7. DIALOG OG PLANLAGTE MØTER.....	14

Vedlegg:

1. Budsjettfullmakter
2. Rapporteringsoversikt
3. Møteplan for styringsdialogen

2. LANGSIKTIGE MÅL OG STRATEGIER

Arbeidstilsynets mål og tiltak skal støtte opp under regjeringens mål om et omstillingsdyktig arbeidsliv med høy sysselsetting, og et sikkert og seriøst arbeidsliv.

Det er arbeidsgiverne som har ansvar for at virksomheter har et fullt forsvarlig arbeidsmiljø og forsvarlige arbeidsforhold. Arbeidstilsynet skal legge premisser for å følge opp at virksomheter ivaretar dette ansvaret.

Arbeidstilsynet skal gjennom eget arbeid og samarbeid med relevante kunnskapsleverandører bidra til at det finnes et godt faglig grunnlag for politikktutforming og forvaltning på arbeidsmiljøområdet, og bidra til at relevante myndigheter og parter har et oppdatert, omforent og helhetlig bilde av arbeidsmiljøtilstanden.

Det er viktig at Arbeidstilsynet har tillit og troverdighet i offentligheten for å kunne ivareta sitt samfunnsoppdrag. For å oppnå dette er det avgjørende at tilsynets myndighetsutøvelse er kunnskapsbasert og fremkommer gjennom tydelige prioriteringer og enhetlig praksis.

Det skal være høy kvalitet i Arbeidstilsynets arbeidsprosesser, fra kunnskapsgrunnlag til risikovurderinger, prioriteringer og virkemiddelbruk. Arbeidstilsynets aktiviteter skal være kunnskaps- og risikobaserte ved at innsatsen rettes mot de virksomheter hvor utfordringene er størst. Etaten skal være synlig og til stede i arbeidslivet, og fortsette arbeidet med å tydeliggjøre og kommunisere grunnlaget for sine prioriteringer. Arbeidstilsynet har ulike virkemidler til rådighet: tilsyn, veiledning, kunnskapsformidling og samarbeid med parter og myndigheter. Arbeidstilsynet skal ha en bred tilnærming til bruk av virkemidler, og bruken av metoder og virkemidler skal innrettes ut fra hva som gir best måloppnåelse.

3. MÅL OG PRIORITERINGER FOR 2020

Et mer målrettet og kunnskapsbasert forebyggende arbeidsmiljøarbeid er viktig for å opprettholde et høyt nivå på arbeidsmiljøstandarden og bidra til et sikkert og seriøst arbeidsliv. Dette vil bidra til at flere står lenger i arbeid, at færre faller fra gjennom skader og sykdom, og at flere som står utenfor arbeidslivet kan inkluderes. Innsatsen for å oppnå seriøse og anstendige arbeidsvilkår og innsatsen mot arbeidslivskriminalitet er viktig for å nå målsetningen om et sikkert og seriøst arbeidsliv.

Innsatsen til Arbeidstilsynet skal bidra til følgende delmål i Prop. 1 S:

- Bedre forebyggende arbeid i virksomhetene
- Arbeidslivskriminalitet skal avdekkes og bekjempes

På bakgrunn av dette skal Arbeidstilsynet i 2020 prioritere tre hovedmål (3.1. – 3.3) som angitt nedenfor. Arbeidstilsynets innsats rettet mot målene må ses i sammenheng, ettersom innsatsen rettet mot ett av målene også vil kunne bidra til de andre målene.

3.1 Virksomhetene skal arbeide bedre med forebyggende arbeidsmiljø, -helse og sikkerhet

Forebyggende arbeidsmiljøarbeid i utsatte næringer, bransjer og yrker

Arbeidstilsynets oppfølging av virksomhetenes forebyggende HMS-arbeid skal bidra til å hindre arbeidsrelatert sykdom, skade og uforsvarlige arbeidsforhold. På bakgrunn av risikobildet skal innsatsen rettes mot næringer, bransjer og virksomheter hvor utfordringene er størst og hvor det er særlig risiko for alvorlige helseutfall.

Arbeidstilsynets oppfølging skal bygge på oppdatert kunnskap om vesentlige arbeidsmiljøfaktorer og særlige risikoforhold i utsatte næringer, bransjer og yrker samt kunnskap om hvilke tiltak som mest effektivt bidrar til bedre forebygging i virksomhetene.

En forutsetning for at virksomheter skal kunne jobbe mer treffsikkert med det forebyggende arbeidsmiljøarbeidet, er at de gjennom gode risikovurderinger avdekker de mest vesentlige risikoforholdene, og iverksetter kunnskapsbaserte og relevante forebyggingstiltak.

Arbeidstilsynet skal gjennom sitt arbeid med veiledning, tilsyn, dialog og samarbeid på ulike nivå, formidle slik kunnskap og påvirke virksomheter til å jobbe mer treffsikkert med det forebyggende HMS-arbeidet.

Oppfølging av Intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv 2019-2022 (IA-avtalen)

Særskilt om oppfølging av arbeidsmiljøatsingen

Arbeidstilsynet, STAMI, NAV og Petroleumstilsynet skal i fellesskap fortsette å bygge opp og videreutvikle IA-arbeidsmiljøatsingen etter de mål og retningslinjer som er skissert i felles oppdragsbrev av 27. februar 2019. Arbeidsmiljøatsingen skal støtte opp om en offensiv innsats for et bedre, mer treffsikkert og kunnskapsbasert forebyggende arbeidsmiljøarbeid i virksomhetene. De fire etatene skal gjennomføre en langsiktig felles og koordinert innsats knyttet til å utvikle kunnskap, virkemidler og verktøy som skal vise vei for virksomhetene i

dette arbeidet. Tiltakene og verktøyene skal utvikles med tanke på at de på en praktisk og enklest mulig måte skal nå og inspirere de lokale partene til å forbedre sitt arbeidsmiljøarbeid. Tiltakene skal i størst mulig grad bransjerettes. De fire etatene skal bl.a. bygge opp Arbeidsmiljøportalen som et felles sentralt virkemiddel for å nå virksomhetene med relevant kunnskap og verktøy. I tillegg vil hver enkelt etat ha særlig ansvar og oppgaver for oppfølgingen innenfor sitt ansvarsområde.

STAMI skal bidra til å utvikle et forbedret kunnskapsgrunnlag på arbeidsmiljøområdet med særlig fokus på de arbeidsmiljøfaktorer som bidrar tyngst til arbeidsrelatert sykefravær og frafall. Et styrket arbeidsmiljøovervåkingsgrunnlag, forbedret og forenklet formidling av kunnskapsgrunnlaget rettet mot virksomhetsnivået, samt gjennomføring av sentrale systematiske kunnskapsoppsummeringer, vil stå sentralt. STAMI skal også på hensiktsmessig måte bidra med relevant kunnskap inn mot den kompetanseutvikling og opplæringsvirksomhet som må finne sted hos de sentrale aktørene både blant myndighetene og partene.

Arbeidstilsynet skal fortsette å utvikle den nye kunnskapsformidlings-/veiviserfunksjon som skal bygge på et styrket kunnskapsgrunnlag jf. ovenfor. Veivisingstjenesten skal nå ut til virksomhetene gjennom et styrket samarbeid med bl.a. partene, bransjer og NAV. Arbeidstilsynet skal i tillegg ha operativt ansvar for drift av Arbeidsmiljøportalen som er knyttet til etatens sider.

Petroleumstilsynet skal bidra med faglige innspill og fremme bruk av arbeidsmiljøportalen i petroleumssektoren. Innsatsen innen kunnskapsutvikling om forhold som påvirker sykefravær og frafall skal styrkes. Dette innebærer samarbeid med NAV, SSB og Stami for å avklare muligheter for bedre oversikt over omfang, mønstre og trender for virksomheten. Petroleumstilsynet skal innta en mer aktiv rolle knyttet til veivising og legge til rette for bransjespesifikk erfaringsutveksling innen prioriterte områder i IA-avtalen.

Arbeidstilsynet skal samarbeide nært med NAV med sikte på at de to etatene opptrer enhetlig og kunnskapsbasert i sine respektive rådgivings- og veivisingfunksjoner på arbeidsmiljøområdet, med utgangspunkt i en avklart og hensiktsmessig arbeidsdeling.

Etatene skal innen 1. mai 2020 utarbeide en felles rapport hvor det redegjøres for status i etatenes arbeid innenfor arbeidsmiljøinnsatsingen både hver for seg og sammen. Tilsvarende skal det redegjøres for planene videre mht både hva den enkelte etat skal gjøre hver for seg, og om hva og hvordan skal etatene samarbeide for å nå målene i satsingen. Arbeidstilsynet skal koordinere arbeidet med rapporten.

Bransjeprogram

Det er etablert syv bransjeprogrammer under IA-avtalen. Arbeidstilsynet deltar også i styringsgruppene for bransjeprogrammer, der det er relevant. Arbeidstilsynet skal videre forvalte tilskuddsordningen for bransjeprogrammene. Det tas sikte på at tilskuddsforskriften trer i kraft fra 1. januar 2020. Arbeidstilsynet skal i 2020 også bidra til oppfølging av IA-avtalen gjennom deltakelse i bl.a. Koordineringsgruppen og Faggruppen.

3.2 Virksomhetene skal arbeide bedre for å oppnå seriøse og anstendige arbeidsvilkår

Arbeidstilsynet skal ha fokus på forebyggende aktivitet knyttet til lønns- og arbeidsvilkår for å bidra til et seriøst og anstendig arbeidsliv. Dette innebærer innsats på ulike arenaer.

Et viktig virkemiddel for å fremme seriøse arbeidsforhold i utsatte bransjer er treparts bransjeprogrammer. Arbeidstilsynet skal videreføre dette samarbeidet med organisasjonene i arbeidslivet for bransjeprogrammene for renholds-, utelivs-, transport- og bilbransjen.

På noen områder er det rapportert om stor økning i bruk av innleie, og mulige brudd på reglene i denne forbindelse. Fra 1. januar 2019 ble kravene til innleie på grunnlag av avtale med tillitsvalgte skjerpet. Virksomhetene har på forespørsel en dokumentasjonsplikt overfor Arbeidstilsynet knyttet til reglene. Arbeidstilsynet skal innenfor sin myndighet følge opp at virksomhetene ivaretar ansvaret sitt på området. Det har også vært på høring et forslag om utvidet myndighet til Arbeidstilsynet på området. Departementet vil ta kontakt med Arbeidstilsynet om den videre oppfølgingen av dette i 2020.

Arbeidstilsynet skal følge opp at virksomhetene ivaretar ansvaret sitt etter gjeldende krav til lønns- og arbeidsvilkår. I bransjer der det er fastsatt allmenngjøringsforskrifter, skal Arbeidstilsynet følge opp at virksomhetene følger forskriftene. Arbeidstilsynet skal i samarbeid med andre etater også bidra til å utvikle forbedrete informasjonstiltak ovenfor utenlandske arbeidstakere, slik at de blir i bedre stand til å ivareta rettighetene og pliktene sine i arbeidslivet.

Det er viktig at HMS-kortordningene er funksjonelle og virker etter hensikten. I den forbindelse skal Arbeidstilsynet i 2020 følge opp flertallsmerknadene i Innst. 310 S (2018–2019), ved å bidra til effektivisering av ordningene og motvirke misbruk av HMS-kort.

Offentlige oppdragsgivere har et særlig ansvar for å hindre at useriøse og kriminelle aktører får innpass i arbeidslivet, ved å stille og følge opp krav til lønns- og arbeidsvilkår i sine kontrakter. Arbeidstilsynet skal bidra til at regelverket etterleves bedre blant offentlige oppdragsgivere.

Arbeidstilsynet har i samarbeid med politiet, Skatteetaten og Arbeids- og velferdsetaten utarbeidet en felles forebyggende strategi mot arbeidslivskriminalitet ved utgangen av 2019. Arbeidstilsynet skal i 2020 følge opp dette arbeidet i samarbeid med de andre etatene.

Arbeidstilsynet skal også bidra inn i Skatteetatens arbeid med å etablere en ny veiledningstjeneste på handlehvitt.no, jf. de skisserte tiltakene i Meld. St. 25 (2018-2019) *Framtidas forbruker er grøn, smart og digital*. Den nye tjenesten skal gjøre det enklere for forbrukere å velge seriøse leverandører og handle hvitt.

Innsats knyttet til varsling

Arbeidstilsynet skal prioritere å gi arbeidstakere og arbeidsgivere hensiktsmessig veiledning og informasjon om varsling, varslingsprosesser og varslingsregelverket, jf. prop 74 L (2018-2019). Arbeidstilsynet skal i den forbindelse videreføre arbeidet med å utvikle en egen servicefunksjon om varsling, og arbeidet med å utvikle en nasjonal varslingsveileder skal slutføres i 2020.

3.3 Arbeidslivskriminalitet skal avdekkes og bekjempes

For å bekjempe arbeidslivskriminalitet, skal Arbeidstilsynet og andre berørte etater samarbeide om felles innsats og virkemiddelbruk for å oppnå størst mulig effekt. Tiltakene i Regjeringens reviderte strategi mot arbeidslivskriminalitet som ble lagt fram februar 2019, og

etatenes felles prioriteringer skal være utgangspunktet for den felles innsatsen på dette området:

Oppfølging av regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet

Arbeidstilsynet, politiet, Skatteetaten, Arbeids- og velferdsetaten skal prioritere innsatsen mot arbeidslivskriminalitet også i 2020.

En samordnet innsats mot arbeidslivskriminalitet er avgjørende for å ivareta oppslutningen i samfunnet om finansieringen av velferdsstaten, konkurransevilkårene i næringslivet, rettssikkerhet, trygghet og lovlige lønns- og arbeidsvilkår for arbeidstakere, tilliten til myndighetene og trygghet for kvalitet og leveringsdyktighet ved kjøp av varer og tjenester.

Det overordnede målet er redusert arbeidslivskriminalitet. For å redusere arbeidslivskriminalitet, skal de samarbeidende etatene innrette innsatsen mot å oppnå følgende mål:

- Sentrale trusselaktører har fått sin kapasitet og intensjon betydelig redusert
- Utenlandske arbeidstakere er satt i stand til å ivareta sine rettigheter og oppfylle sine plikter
- Oppdragsgivere og forbrukere bidrar ikke til arbeidslivskriminalitet ved kjøp av varer og tjenester

Etatene skal arbeide systematisk med kunnskap og analyser som grunnlag for gode beslutninger om egen og tverretattlig innsats. Etatene skal prioritere arbeidet med korrekt, sikker og effektiv behandling av informasjon, herunder sikre nødvendig teknologistøtte.

Etatene skal innen 15. mars 2021 utarbeide en felles årsrapport for 2020 hvor det redegjøres for prioriteringer og resultater av arbeidet mot arbeidslivskriminalitet. I årsrapporten skal etatene rapportere om effekter av innsatsen ved hjelp av effektindikatorer som etatene har definert i fellesskap. Videre skal rapporten inneholde en overordnet beskrivelse av tilstand og utvikling på området.

Arbeidstilsynets oppfølging

I tillegg til det tverretattlige samarbeidet skal Arbeidstilsynet i egen regi følge opp arbeidet mot arbeidslivskriminalitet.

Arbeidstilsynet skal på selvstendig grunnlag, eller i samarbeid med andre myndigheter fremskaffe og analysere informasjon som grunnlag for en mest mulig effektiv innretning av aktiviteter og virkemiddelbruk. Videre skal etaten arbeide kontinuerlig med kompetanseutvikling på feltet.

Arbeidstilsynet skal utover samarbeidet med etatene som inngår i det tverretattlige a-krimisamarbeidet, samarbeide med andre relevante myndigheter og parter der det er hensiktsmessig for å forebygge og bekjempe arbeidslivskriminalitet. I den sammenheng er det viktig at Arbeidstilsynet blant annet bidrar til å videreutvikle det operative samarbeidet med Statens vegvesen om kontroll og oppfølging på vegtrafikkområdet.

Arbeidstilsynet skal også jobbe for et styrket samarbeid med tilsynsmyndigheter i andre land. Det er etablert samarbeidsavtaler med Polen, Litauen, Bulgaria, Romania, Estland og Latvia.

Arbeidstilsynet skal på vegne av norske myndigheter følge opp arbeidet i den europeiske plattformen mot svart arbeid. Arbeidstilsynet skal bidra til videreutvikling av informasjonsutveksling om oppfølgingen av virksomheter og aktører som opererer i flere land. Arbeidstilsynet skal ha en sentral rolle direkte knyttet til norsk deltakelse i det nyopprettede europeiske arbeidsmarkedsbyrået, ELA, samt en viktig rolle i den nasjonale oppfølgingen av ELA. Dette vil bl.a. kunne legge til rette for nærmere samarbeid mellom nasjonale myndigheter og koordinere og gi støtte til felles tilsyn mellom landene. Departementet vil ta kontakt med Arbeidstilsynet om den videre oppfølgingen av dette arbeidet i 2020.

3.4 Andre prioriterte oppgaver

Kunnskapsutvikling

Virkemiddelbruken må innrettes slik at den gir best mulig effekt og ressursutnyttelse. Arbeidstilsynet skal fortsatt prøve ut og høste erfaring fra hele spekteret av sine virkemidler. Dette gjelder særlig systematisk bruk av kunnskapsformidling, dialog og samarbeid på næringsnivå der det ligger til rette for det.

Samarbeid med andre etater

Arbeidstilsynet skal fortsette samarbeidet med STAMI om kunnskapsbaserte tilstandsbeskrivelser og risikovurderinger som grunnlag for tilsynets prioriteringer. Både erfaringer fra etatens eget tilsynsarbeid, og relevant kunnskap og forskning om effekt av tilsynets innsats og virkemiddelbruk, er en viktig del av dette kunnskapsbildet. Arbeidstilsynet skal, der det er naturlig, samarbeide med Petroleumsstilsynet og andre relevante myndigheter for kunnskapsinnhenting og erfaringsdeling.

Regelverksutvikling

Arbeidstilsynet skal bidra til vedlikehold og videreutvikling av arbeidsmiljøforskriftene i nær dialog med partene i arbeidslivet. Regelverksinitiativer, og kost-/nytttevurderinger av disse, skal drøftes i Regelverksforum. Drøfting i forumet skal skje både før og etter alminnelig høring av konkrete forslag. Vesentlige endringer i regelverksanvendelsen eller tilsynspraksis må på forhånd søkes forankret i berørte sektorer og organisasjoner.

Regelverksinitiativer skal, i tråd med gjeldende praksis, forankres i departementet.

Partssamarbeid

Et velfungerende partssamarbeid med høy organisasjonsgrad både på arbeidstaker- og arbeidsgiversiden er en viktig bærebjelke i et godt arbeidsliv. Arbeidstilsynet har styrket samarbeidet med partene gjennom ulike nærings- og temaaktiviteter, løpende dialog og konkret samarbeid. Etaten skal i 2020 bidra til at dette samarbeidet videreføres.

Digitalisering og IKT-sikkerhet

Arbeidstilsynet skal arbeide systematisk med vurdering, planlegging og gjennomføring av relevante digitaliseringstiltak for å øke kvaliteten og effektiviteten i oppgaveløsning og måloppnåelse. I dette arbeidet skal Digitaliseringsrundskrivet fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019-2025 legges til grunn.

Arbeidstilsynet skal blant annet igangsette relevante digitaliseringstiltak for å forbedre og brukerrete sin virksomhet, og på best mulig måte tilpasse og spre kunnskap til aktuelle aktører.

Arbeidstilsynet skal ivareta og dokumentere egen IKT- sikkerhet, herunder benytte anerkjente rammeverk, standarder og styringssystemer for sikkerhetsarbeidet. Det rapporteres på oppfølging av dette i årsrapporten, under pkt. IV. Arbeidstilsynet skal i 2020 delta i en IKT-sikkerhetsøvelse. Departementet kommer tilbake til dette i eget brev. IKT-sikkerhet vil også bli fulgt opp i styringsdialogen i løpet av 2020. Det vises til instruks for virksomhets- og økonomistyring for Arbeidstilsynet, som vil bli oppdatert tidlig i 2020.

3.5 Styringsinformasjon for målene angitt under 3.1- 3.3

Departementet legger vekt på styringsinformasjon som viser og sannsynliggjør effekter av etatens arbeid. Arbeidstilsynet skal i 2020 gjøre en vurdering av oppnådde effekter i virksomhetene som følge av etatens innsats. Vurderingen skal baseres på observasjoner, målinger og faktainformasjon som kan gi styringsinformasjon om i hvilken grad:

- Virksomhetene har fått økt kunnskap/bevisstgjøring (3.1)
- Virksomhetene har fått økt motivasjon (3.1)
- Virksomhetene forebygger arbeidsmiljøproblemer bedre/mer systematisk (3.1)
- Virksomhetene har seriøse og anstendige arbeidsvilkår (3.2)

Rapporteringen skal vise sammenhengen mellom kunnskapsgrunnlag, risikovurderinger, prioriteringer, utvikling av metoder samt virkemiddelbruk.

Vurderingene av oppnådde effekter skal ta utgangspunkt i relevante og kvalitetssikrede informasjonskilder, herunder brukerundersøkelse og andre tilsynsdata. Effektene vil ofte oppstå over tid, og Arbeidstilsynet må derfor vurdere oppnådde resultater i et flerårig perspektiv. For å kunne vurdere effekter må Arbeidstilsynet også redegjøre for kvaliteten i egne arbeidsprosesser.

I tillegg skal det rapporteres på relevante forklaringsvariabler slik at det gis et helhetlig bilde av hvordan Arbeidstilsynet jobber for å oppnå forbedringer i virksomheten jf. mal for rapportering i pkt. 6.

Arbeidslivskriminalitet

Arbeidstilsynets innsats mot arbeidslivskriminalitet skal blant annet måles ved hjelp av felles effektindikatorer som etatene selv har definert. Vurderingene av oppnådde effekter skal ta utgangspunkt i observasjoner, målinger og relevante informasjonskilder som kan gi relevant styringsinformasjon jf. pkt. 3.3.

Videre utvikling

Styringsinformasjon

Arbeidet med å utvikle styringsinformasjon skal videreføres og følges særskilt opp blant annet gjennom egne arbeidsmøter mellom departementet og etaten i 2020. Arbeidstilsynet skal i det videre arbeidet legge særlig vekt på styringsinformasjon om kvaliteten i sentrale arbeidsprosesser som grunnlag for vurdering av måloppnåelse.

Forklaringsvariabler

Arbeidstilsynet skal bidra, i samarbeid med departementet, til et arbeid for å avklare og utvikle relevante forklaringsvariabler. Forklaringsvariablene skal gi grunnlag for en helhetlig

rapportering på etatens ansvarsområde. Arbeidet følges opp gjennom egne arbeidsmøter mellom departementet og etaten i 2020.

Målemetoder og kildebruk

Arbeidstilsynet skal arbeide videre med å utvikle målemetoder knyttet til effekter av virkemiddelbruken. Her vil bl.a. STAMIs prosjekt om forebyggende arbeidsmiljø og effekter av Arbeidstilsynets virkemiddelbruk bidra til viktig kunnskap og mulig videreutvikling på sikt. Arbeidstilsynet skal vurdere kvalitet i målemetoder og kildebruk, samt vurdere representativitet og validitet i data. I denne sammenheng skal etaten også vurdere om det er behov for videreutvikling av metoder og ekstern kvalitetssikring. Videre skal etaten vurdere behov for bruk av andre kilder for å belyse måloppnåelse og effekter. Vurderingene skal inngå i årsrapporteringen, jf. pkt. 6 del III.

Ressursbruk

Arbeidstilsynet skal videreutvikle sin analyse av ressursbruk i årsrapporten. Årsrapporten skal analysere og forklare sammenhenger mellom anvendte ressurser (kap. 2 i årsrapport) og oppnådde resultater og effekter (kap. 3 i årsrapport), jf. pkt. 6 del III. Det skal i 2020 arbeides videre med å utvikle hensiktsmessige framstillinger av ressursbruken i et samarbeid mellom departementet og tilsynet.

Evaluering

Arbeidstilsynet skal ha en plan for gjennomføring av egne gjennomganger/evalueringer av etatens innsatsområder/saksområder for å få informasjon om effektivitet, måloppnåelse og resultater for hele eller deler av ansvarsområdet. Planen sendes departementet innen 15. mai 2020.

4. BEVILGNING OG TILDELT BELØP

4.1 Budsjetterammer

Utgifter

Følgende midler stilles til disposisjon for Arbeidstilsynet i 2020:

Kap. 640 Arbeidstilsynet

Post	Betegnelse	Kroner
1	Driftsutgifter	689 900 000
21	Spesielle driftsutgifter, regionale verneombud	16 100 000
	Sum kap. 640 Arbeidstilsynet	706 000 000

Inntekter

Følgende inntekter forutsettes oppnådd i 2020:

Kap. 3640 Arbeidstilsynet

Post	Betegnelse	Kroner
4	Kjemikaliekontroll, gebyrer	4 725 000
5	Tvangsmulkt	6 580 000
6	Refusjoner	3 300 000
7	Byggesaksbehandling, gebyrer	21 725 000
8	Refusjon utgifter regionale verneombud	16 420 000
9	Overtredelsesgebyr	27 000 000
	Kap. 3640 Arbeidstilsynet	79 750 000

4.2 Bevilgningsmessige forutsetninger

Bevilgningen på kap. 640, post 01:

Bevilgningen er styrket med 6. mill. kroner knyttet til en styrket oppfølging av utsatte næringer, bransjer og virksomheter gjennom økt håndheving og kontroll.

Bevilgningen er også økt med 2 mill. kroner til Arbeidstilsynets oppfølging i tilknytning til Det europeiske arbeidsmarkedsbyrået (ELA).

Bevilgningen er i tillegg økt med 0,6 mill. kroner til dekking av kostnader knyttet til drift av treparts bransjeprogrammer.

Bevilgningen er økt med 1,6 mill. kroner knytte til parallelle justeringer mot kap. 3640, postene 06 og 07, hvor inntektene justeres på bakgrunn av senere års regnskapsutvikling.

Bevilgningen er dertil økt med 4,9 mill. kroner, omdisponert fra opphørt tidligere post 45.

Bevilgningen er redusert med 0,4 mill. kroner som følge av gevinstrealisering knyttet til reduserte leiekostnader.

Bevilgningen er redusert med 1 mill. kroner, jf. omdisponering til Petroleumstilsynet for oppfølgingsbehov i petroleumsnæringen knyttet til IA-arbeidsmiljøatsingen.

Bevilgning på kap. 640, post 21:

Bevilgningen er økt med 4 mill. kroner knyttet til økte kostnader i forbindelse med fondsstyrets beslutning fra 2018 om å øke antallet regionale verneombud. Jf. også omtale under kap. 3640, post 08. Mva er beregnet til om lag 0,1 mill. kroner, og regnskapsføres under kap. 1633, post 01.

Bevilgning på kap. 3640, post 04:

Bevilgningen er redusert med 2,5 mill. kroner på bakgrunn av regnskapsutvikling knyttet til aktivitetene de siste årene.

Bevilgning på kap. 3640, post 05:

Bevilgningen er økt med 4 mill. kroner på bakgrunn av regnskapsutvikling knyttet til aktivitetene de siste årene.

Bevilgning på kap. 3640, post 06:

På bakgrunn av regnskapsutvikling knyttet til postbruken de siste årene settes bevilgningen på posten til 3,3 mill. kroner.

Bevilgning på kap. 3640, post 07:

Bevilgningen reduseres med 1,7 mill. kroner på bakgrunn av regnskapsutvikling knyttet til aktivitetene de siste årene.

Bevilgning på kap. 3640, post 08:

Bevilgningen økes med 2,9 mill. kroner på bakgrunn av tekniske justeringer og regnskapsutvikling knyttet til aktivitetene de siste årene.

Bevilgning på kap. 3640, post 09:

På bakgrunn av regnskapsutvikling knyttet til postbruken de siste årene settes bevilgningen på posten til 27 mill. kroner.

Øvrige bevilgningsendringer:

Bevilgningene er justert for lønns- og prisjustering og justeringer som følge av ABE-reformen.

5. ADMINISTRATIVE FØRINGER

5.1 Fellesføring

Inkluderingsdugnad

Arbeidstilsynet skal arbeide for å utvikle rutiner og arbeidsformer for å nå målene for regjeringens inkluderingsdugnad.

Arbeidstilsynet skal i årsrapporten redegjøre for hvordan etatens rekrutteringsarbeid har vært innrettet for å nå 5 %-målet, vurdere eget arbeid opp mot målet og omtale utfordringer og vellykkede tiltak.

Har Arbeidstilsynet hatt nyansettelser i faste eller midlertidige stillinger i 2020, skal etaten i årsrapporten melde tallet på de med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV'en, sammen med nyansettelser i faste eller midlertidige stillinger. Arbeidstilsynet skal rapportere i tråd med digital veileder som blir publisert på Difis nettsider høsten 2019. Det vises for øvrig til Rundskriv H-6/19 fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet om årets fellesføring.

6. RAPPORTERING

Årsrapport for 2020

Årsrapport for 2020 skal sendes departementet og Riksrevisjonen innen 15. mars 2021.

For utforming av årsrapporten vises det til veiledningsmateriale utarbeidet av Direktoratet for økonomistyring (DFØ). Gjennomgående statistikk og tallgrunnlag i årsrapporten skal utbygges til tidsserier. Det skal rapporteres på relevante forklaringsvariabler slik at det gis et helhetlig bilde av Arbeidstilsynets innsats. Departementet har i tillegg følgende presiseringer til kapittel III og IV i årsrapporteringen:

III Årets aktiviteter og resultater

Innledning (kort):

- Overordnet resultatoppnåelse og effekter av innsatsen for mål 3.1, 3.2 og 3.3, inkludert ressursbruk og effektivitet

Rapportering på mål 3.1, 3.2 og 3.3:

For hvert mål rapporteres det på tema og ev. bransje/næring ut fra:

- Tilstandsbeskrivelse på bakgrunn av risikobildet
- Aktiviteter
 - Gjennomførte aktiviteter
 - Begrunnelse for valg av virkemidler og metoder
- Resultater
 - Funn, observasjoner/vurderinger og reaksjoner
- Vurdering/analyse for hvert av målene 3.1, 3.2 og 3.3
 - Analyse av innsats og resultater som kan synliggjøre effekter jf. pkt. 3.5 om styringsinformasjon
 - Vurdering av ressursbruk opp mot oppnådde resultater og effekter
 - Vurdering av erfaring (læring) sett i forhold til det videre arbeidet

Rapportering på øvrige aktiviteter:

- Rapport på øvrige vesentlige aktiviteter og resultater

IV Styring og kontroll i virksomheten

- Overordnet vurdering og status for styringssystemer og kontroll, herunder rapportering på hvordan etaten arbeider med å kvalitetssikre egne sentrale arbeidsprosesser
- Redegjørelse for ev. vesentlige endringer i styringssystemer
- Redegjørelse for styring og kontroll knyttet til IKT-sikkerhet
- Rapport på ev. gjennomførte effektiviserings- og digitaliseringstiltak, herunder overordnet vurdering av gevinstrealisering
- Aktuell rapportering knyttet til fellesføringer, jf. pkt. 5.1

7. DIALOG OG PLANLAGTE MØTER

Møteplan mellom Arbeidstilsynet og departementet for 2020 fremgår av vedlegg 3.

Med hilsen

Eli Telhaug (e.f)
departementsråd

Ragnhild Nordaas
ekspedisjonssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevet signatur

Kopi: Riksrevisjonen
Vedlegg 3

BUDSJETTFULLMAKTER FOR ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENTETS UNDERLIGGENDE VIRKSOMHETER I 2020

Delegering av fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet, jf. Finansdepartementets rundskriv R-110

Finansdepartementet har i rundskriv R-110 *Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet* gitt departementene fullmakt til å gjøre unntak fra enkelte av bevilgningsreglementets hovedprinsipper. Gjeldende vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene fremgår av dette rundskrivet. Rundskrivet finnes på Finansdepartementets nettsider [Rundskriv fra Finansdepartementet](#).

Arbeids- og sosialdepartementet delegerer følgende fullmakter til underliggende virksomheter i 2020, jf. rundskriv R-110:

- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr, jf. rundskrivets punkt 2.2
- Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret, jf. rundskrivets punkt 2.3
- Fullmakt til å overskride investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel, jf. rundskrivets punkt 2.5

I henhold til rundskrivets punkt 2.6 er departementet gitt fullmakt til å overskride driftsbevilgninger med inntil 5 prosent til investeringsformål.

Denne fullmakten delegeres ikke, men virksomhetene kan eventuelt søke departementet om samtykke til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i kommende budsjetterminer.

Orientering om overføring av ubrukt driftsbevilgning fra ett år til neste

I henhold til Bevilgningsreglementet § 5 tredje ledd nr. 1 kan ubrukt utgiftsbevilgning overføres til etterfølgende budsjettår med inntil fem prosent av bevilgningen.

Videre gir bevilgningsvedtak som inneholder stikkordet ”kan overføres” hjemmel til å overføre ubrukt bevilgning til de to etterfølgende budsjettårene.

Det vises til Finansdepartementets veileder om statlig budsjettarbeid punkt 2.4.2.3 for nærmere beskrivelse av overføringsbestemmelsene, samt årlig rundskriv R-2 fra Finansdepartementet om overføring av ubrukte midler.

Det er også Finansdepartementet som treffer endelig vedtak om overføring på grunnlag av innsendte opplysninger fra departementet i forbindelse med årsavslutning av regnskapet.

Departementet vil etter at Finansdepartementet har godkjent overføring av ubrukt bevilgning til etterfølgende budsjettår, stille til disposisjon det beløp den underliggende virksomheten skal ha rådighet over i eget brev.

Merinntektsfullmakt Arbeidstilsynet

Arbeids- og sosialdepartementet delegerer fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 640 Arbeidstilsynet, post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3640 Arbeidstilsynet, postene 06 Refusjoner og 07 Byggesaksbehandling, gebyrer. Videre delegeres fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 640 Arbeidstilsynet, post 21 Spesielle driftsutgifter, regionale verneombud mot tilsvarende merinntekt under kap. 3640 Arbeidstilsynet, post 08 Refusjon utgifter regionale verneombud.

Vedlegg 2: Rapporteringsoversikt 2020 - Arbeidstilsynet

Frister	Aktivitet
Januar/februar	⇒ Regnskapsrapport til statsregnskapet, se egne frister i brev fra ASD av 11.12.19 om Statsregnskapet for 2019 - årsavslutning og frister for innrapportering
1. mars	⇒ Behov for bevilgningsendring – 1. halvår 2020 (RnB), følgende skal omtales: ⇒ Begrunnelse for forslaget om inntekts-/utgiftsendring ⇒ Redegjørelse for de viktigste forutsetninger og usikkerhetsmomenter knyttet til bevilgningsforslaget ⇒ Informasjon om hvilke tiltak som er gjennomført for å begrense utgiftsøkning/inntektsreduksjon
15. mars	⇒ Årsrapport 2019 til departementet og Riksrevisjonen, jf. pkt. 6 i tildelingsbrev for 2019. ⇒ Felles årsrapport 2019 for etatenes innsats mot arbeidslivskriminalitet, jf. pkt 3.2 i tildelingsbrev for 2019.
1. mai	⇒ Innspill til Prop. 1 S (2020-2021) med utgangspunkt i egen bestilling fra departementet primo april. ⇒ Felles rapport – arbeidsmiljøsatsingen under IA-avtalen, jf. pkt 3.1
15. mai	⇒ Plan for gjennomføring av egne gjennomganger/evalueringer, jf. pkt 3.6
25. august	⇒ Halvårsrapport - Overordnet beskrivelse av tilstand og resultatoppnåelse jf. mål i tildelingsbrevet for 2020, inkl. nærmere angivelse av avvik. Det skal rapporteres på større forsinkelser i fremdriften knyttet til oppgaver som er tillagt etaten gjennom tildelingsbrevet og eventuelt andre store hendelser som påvirker ressursdisponeringen. Det skal også rapporteres om økonomistatus pr. 30. juni 2020 basert på følgende: ⇒ Disponibel bevilgning (tildelte midler + ev. overføringer). ⇒ Eventuelle omdisponeringer, jf. etatens fullmakter. ⇒ Regnskap pr. 30. juni 2020. ⇒ Samlet forventet forbruk i 2020.
20. september	⇒ Økonomirapportering pr. 31. august ⇒ Status for bevilgningsregnskapet i forhold til budsjett og prognoser for året på alle kapitler og poster, inkl. inntektskapitler. Alle avvik skal omtales, og det skal redegjøres for hva som er årsak til avvik og hvilke tiltak som iverksettes for å overholde budsjetttrammene. Der det er aktuelt, ifbm faktureringer, skal det gis en oversikt knyttet til forskyvninger mellom år. Tabelloppsett med følgende kolonner skal benyttes i rapporteringen: - Kap./post - Totalt budsjett for året (inkl. tildelte og overførte midler samt lønnskomp.) - Regnskap/utbetalt per 31.8 - Prognose for utbetalt beløp per 31.12 (inkl. lønnskomp.) - Avvik mellom budsjett og prognose for utbetalt beløp per 31.12 Det skal også gis en tabellarisk fremstilling av hvordan forventet brutto mer-/mindreforbruk på kapittel og post og netto mer-/mindreforbruk justert for merinntektsfullmakter mv. fremkommer. Det skal i tillegg rapporteres på kap/post der etaten er gitt belastningsfullmakter. ⇒ Innspill til omgrupperingsproposisjonen - se rapporteringskrav til RnB (under 1. mars)

Vedlegg 2: Rapporteringsoversikt 2020 - Arbeidstilsynet

Frister	Aktivitet
25. september	⇒ Innspill til tildelingsbrev for 2021 med utgangspunkt i utkast fra departementet
27. september	⇒ Eventuelle forslag til særskilte FoU-behov som søkes dekket av departementet påfølgende år. Innspillet skal, så langt det er hensiktsmessig, koordineres med Petroleumstilsynet og i den grad det er naturlig og hensiktsmessig også med STAMI.
To uker før møtet i oktober	⇒ Oppdatert risikobilde basert på innspill til tildelingsbrev for 2021 ⇒ Ev. forslag til tema for store satsinger 2022
1. desember	⇒ Nye store satsingsforslag for 2022 basert på mal fra Finansdepartementet, jf. FINs årlige rundskriv om Retningslinjer for regjeringens første konferanse om statsbudsjettet 2022 (finnes på regjeringen.no under Finansdepartementet). ⇒ Det gjøres i tillegg oppmerksom på at ev. IKT-forslag skal fremmes i tråd med retningslinjer gitt i KMDs Digitaliseringsrundskriv.
Løpende	⇒ Hvis etaten i løpet av året finner at det vil oppstå vesentlige avvik eller forsinkelser i forhold til resultatkravene og andre føringer, jf. pkt. 2 og 3, skal departementet orienteres særskilt om dette. Virksomheten skal da orientere departementet om hvilke tiltak som vil bli gjennomført i den sammenheng.
Frist avklares i samråd med deltakerne	⇒ Årlig rapport om skadeutvikling i bygge- og anleggsnæringen, jf. samarbeid for en skadefri bygge- og anleggsnæring.

Vedlegg 3: Møteplan 2020 - Arbeidstilsynet

Dato	→ Aktuelle tema for drøfting
19. mars	→ Etatsstyringsmøte våren, kl. 10–15 - Oslo
Forrige år (2019)	⇒ Gjennomgang og utsjekking av Årsrapport for 2019
Inneværende år (2020)	⇒ Konsekvenser for årets prioriteringer og fastsatte mål, herunder avklaring av eventuelle innspill til RnB
Neste år (2021)	⇒ Arbeid med Prop. 1 S (2020-2021) og tildelingsbrev 2021.
3. juni	→ Etatsstyringsmøte, kl. 1215–1415 - videomøte
22. oktober	→ Etatsstyringsmøte høst kl 10–15 - Trondheim
Inneværende år (2020)	⇒ Overordnet resultatoppnåelse, jf. mål i tildelingsbrev for 2020, inkl. nærmere angivelse av ev. avvik iht. tildelingsbrevet – halvårsrapport ⇒ Eventuelle behov for justeringer i forhold til fastsatte mål ⇒ Avklaring av eventuelle innspill til omgrupperingsproposisjonen 2020 ⇒ Nærmere dagsorden fastsettes senere
Neste år (2021) + 1	⇒ Oppdatert risikobilde ⇒ Tildelingsbrev for 2021 ⇒ Ev. tema for nye store satsingsforslag 2022 (frist 1. desember)
Eventuelt: Langtidsplanlegging (2022+)	⇒ Vurdering av overordnede mål på lengre sikt